

# **Za chyby Slovakia Energy platia zákazníci - nové dodávky ich vyjdú poriadne draho. Valia sa na nich trojnásobné faktúry. Toto je len začiatok katastrofy ktorá sa valí na Európu kvôli globalistom a zelenému údelu Bruselu**

- CZ24 News | 14. ríjna 2021

SLOVENSKO: „Staňte sa zákazníkom Slovakia Energy v niekoľkých rýchlych krokoch a odoberajte od nás lacnejšie elektrinu a plyn až o 15 percent.“ Na túto ponuku dodnes na sociálnych sieťach láka nových zákazníkov najväčší alternatívny dodávateľ na slovenskom trhu. Ten 13 rokov zásoboval plynom a elektrinou vyše 307-tisíc domácností. Ako je však zvykom pri všetkých lukratívnych ponukách, aj táto mala háčik. Supervýhodné ceny platili len po dobu platnosti zmlúv.

Na konci septembra zákazníkom Slovakia Energy pípla SMS, že ich dodávateľ podnikanie na Slovensku končí. Včera sa k nim navyše pridala a oznámila svoj odchod z trhu aj česká materská firma Bohemia Energy, pod ktorú patrilo 900-tisíc ďalších ľudí v Česku.

## **Trojnásobne drahšie faktúry**

Hoci vládni predstavitelia, regulátor aj dodávatelia ich klientov ubezpečili, že ich neodpoja ani od elektriny, ani od plynu, nové dodávky ich vyjdú poriadne draho. „Domácnosti a malé podniky si teraz tri mesiace priplatia skoro 3,5-násobok bežných platieb,“ vyčísluje Andrej Lednár, konateľ poradenskej spoločnosti Prvá energetická. Dôvodom je, že ich noví dodávatelia museli zákazníkom Slovakia Energy dokúpiť elektrinu na trhu teraz – teda v čase, keď je najdrahšia.

„Zákazníkom Slovakia Energy som bol od roku 2018. Doteraz som nemal s nimi žiadne problémy, náhle mi však oznámili, že končia,“ opisuje svoj zážitok čitateľ Pravdy Ľuboš zo Šamorína. V tomto roku mu firma garantovala cenu za dodávky elektriny do bytu v paneláku vo výške 31 eur mesačne. Teraz ho čakajú faktúry takmer sto eur.

Ani hľadanie nového dodávateľa však nie je jednoduché. „Najskôr som volal do Slovenského plynárenského priemyslu (SPP), kde mi ponúkli novú zmluvu na elektrinu. Ale operátorka mi oznámila, že zákazníci po Slovakia Energy si môžu kúpiť len špeciálnu zelenú elektrinu s príplatkom, čo by mi mesačne navýšilo účet o štyri eurá, tak som neurobil nič a teraz mi dodáva elektrinu ZSE, ktorým sa na infolinku nedá ani dovolať. Ostáva mi len dúfať, že mi o mesiac nepríde faktúra na 300-eurový preddavok,“ dodáva Ľuboš.

Klientov Slovakia Energy aktuálne prevzali dodávatelia poslednej inštancie (DPI), ktorými sú SPP, ZSE, SSE a VSE (Západoslovenská, Stredoslovenská, Východoslovenská energetika – pozn. red.) . „Tí majú Úradom pre reguláciu sieťových odvetví pre tento prípad schválené špeciálne cenníky,“ upozornila Jana Ambrošová, predsedníčka Združenia dodávateľov energií. Napríklad ZSE má v tarife 1 cenu DPI stanovenú na 220,6 eura, čo je aktuálna cena na burze, zatiaľ čo cenníková cena na rok 2021 bola 63,40 eura. Kým bežná domácnosť tak mesačne platí napríklad 30 eur, novým zákazníkom, ktorí prišli od Slovakia Energy, príde za rovnaký odber účet až vyše 100 eur za mesiac.

Regulačný úrad preto vyzval dodávateľov, „aby so zákazníkmi Slovakia Energy bezodkladne a čo možno najskôr uzatvárali nové riadne zmluvy, aby zotrvali v mimoriadnom režime dodávky čo možno najkratší čas,“ uvádza na svojich stránkach. Ak totiž podpíšu zmluvu skôr, automaticky im dodávateľ garantuje rovnaké ceny, ako majú jeho bežní zákazníci.

Od 1. januára prejdú do štandardného režimu všetky domácnosti. Presný postup sa však líši podľa komodity. V prípade elektriny, ak ste spokojní s dodávateľom, pod ktorého ste aktuálne prešli v rámci tzv. poslednej inštancie, nemusíte robiť nič. Po uplynutí trojmesačnej prechodnej lehoty uňho automaticky zostanete. V prípade plynu musíte podpísať aj zmluvu, inak hrozí, že vás SPP, ktorý je jediným DPI, odpojí alebo bude pokutovať za neoprávnený odber.

## Prípád v rukách právnikov

Ľuďom však v tejto neľahkej situácii zatiaľ nepomôže ani regulátor, ani vláda. Minister hospodárstva Richard Sulík (SaS) sa vyjadril, že hneď po tom, čo vyriešili zabezpečenie dodávky energií pre zákazníkov Slovakia Energy, teda že nikto neostane bez plynu či elektriny, začali riešiť aj ceny.

„Samozrejme, bolo by kruté im napariť aktuálne spotové ceny. V plyne sa to určite nestane, v elektrine zatiaľ priplácať budú. Situáciu chceme doriešiť tento týždeň,“ povedal Sulík. Zároveň zdôraznil, že situáciu konzultujú s právnikmi a ak to bude možné, poženú Slovakia Energy na súd. Pohotovostný nákup elektriny pre 174-tisíc zákazníkov Slovakia Energy bude podľa prepočtov ministerstva stáť ich nových dodávateľov zhruba 31 miliónov eur. Dodávateľské firmy takisto stoja pred vlastným problémom. Štát ich tlačí do toho, aby ľuďom účtovali nižšie ceny alebo im rozdiel oproti trhovej cene dodatočne zaplatili po skončení prechodného obdobia. Im samotným však stratu nikto nenahrádza.

Napríklad SSE v stredu ohlásila, že podľa ich doterajších odhadov prechod odberných miest po zániknutom dodávateľovi Slovakia Energy im spôsobí stratu približne 11 miliónov eur, čo je viac, ako ročný plánovaný zisk spoločnosti. Ak sa nevyriešia nedostatky tohto systému, SSE hrozí, že podá výpoveď zo služby DPI na regulačný úrad.

„Odberatelia, obyvatelia, ktorí prešli v rámci DPI do SSE, majú momentálne stanovenú cenu podľa vyhlášky ÚRSO za dodávku elektriny na 222,55 eura za MWh. Spolu so všetkými službami dosiahne v rámci takzvanej integrovanej ceny výšku 286 eur za MWh. Pre porovnanie, domácnosti, ktoré v SSE boli aj pred pádom Slovakia Energy, platia v najrozšírenejšej tarife DD2 135 eur za MWh,“ informovala hovorkyňa SSE Michaela Krivá.

Vysvetlila tiež, že ak sa odberatelia, ktorí momentálne fungujú v režime DPI, rozhodnú uzavrieť odberateľské zmluvy so SSE, obchodník im musí ponúknuť štandardné obchodné zmluvy podľa regulovaného cenníka, ako majú všetci doterajší zákazníci. „To bude ale generovať firme ďalšie straty. Spoločnosť však s predstihom nakúpila od výrobcov energiu na trhu iba pre svojich doterajších odberateľov. Pre domácnosti a malé podniky, ktoré do SSE boli pridelené v rámci DPI, však elektrinu musí nakupovať na spotovom trhu za aktuálne extrémne vysoké ceny, ktoré sú približne trojnásobne drahšie oproti elektrine, ktorú firma zaistila pre svojich doterajších zákazníkov,“ podotkla hovorkyňa SSE.

„Táto legislatívna požiadavka stavia konateľov a manažérov do pozície, keď sú nútení uzatvárať zmluvy, o ktorých vopred vedia, že budú stratové, a to je pre ktorýkoľvek podnikateľský subjekt neprijateľné,“ upozorňuje Ambrošová.

## Podozrivý odchod z trhu

Situácia Slovakia Energy je unikátna a došlo k nej prakticky prvýkrát v histórii slovenskej energetiky. „Je to veľmi vážny problém. Toto sme ešte na trhu nezažili,“ potvrdil v relácii Ide o pravdu Jozef Badida, analytik portálu energieprevas.sk. Presné dôvody odchodu sú podľa analytika aktuálne predmetom špekulácií, možné sú však dva scenáre.

„Mohlo to byť manažérske zlyhanie, teda, že nenakúpili dostatok energií a nepripravili sa na zdražovanie, pretože čakali, že trhová cena bude klesať, ale ona prudko narástla,“ načrtol. Zákazníkom by tak museli účtovať omnoho nižšie poplatky, ako je cena, za ktorú by energie dokúpili.

Druhou možnosťou je podľa Badidu, že išlo o premyslený ťah, teda, že nakúpili energie v minulosti za veľmi atraktívne ceny, a keďže teraz dodávky zrušili a nakúpené kapacity nemusia dodať ľuďom, miesto toho sa môžu snažiť ich draho predáť na trhu a zarobiť si. Otázkou je, do akej miery bolo to, že Slovakia Energy a možno aj niektorí iní dodávatelia, si nechávali nákup elektriny na spot (denný trh), ich slobodným špekulatívnym rozhodnutím a do akej miery to bolo zapríčinené nemožnosťou nakúpiť elektrinu na forward, rok, dva dopredu, upozorňuje energetik Ján Pišta z poradenskej firmy JPX. „Burzy, obchodníci aj elektrárne mohli požadovať v prípade forwardového predaja veľmi vysoké záruky proti riziku, čo si menšie firmy nemôžu dovoliť,“ tvrdí Pišta.

„Na druhej strane, tiež nie je korektné vykašľať sa na odberateľov a zahojiť časť strát tým, že predá dlhodobšie forwardové kontrakty na trhu za aktuálne vysoké ceny. Ak ich teda ten odberateľ predsa len mal uzatvorené,“ uzatvára Pišta.